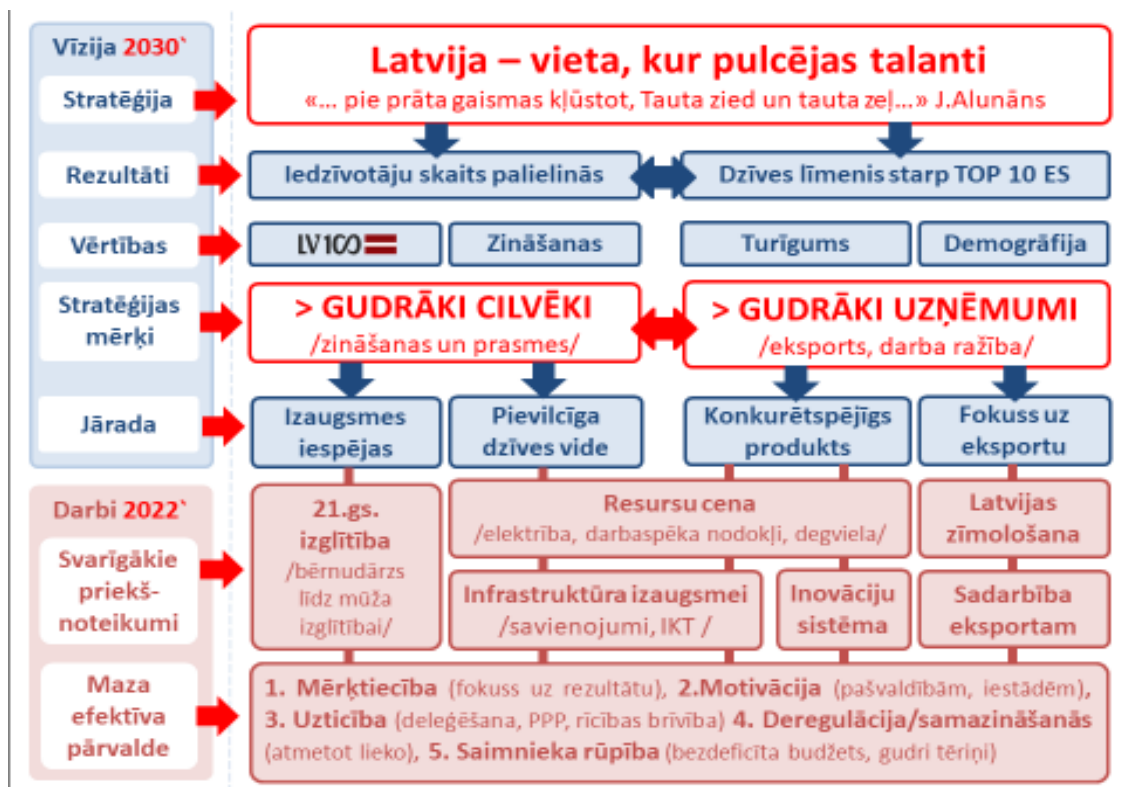

LTRK rekomendācijas partiju programmām 2018-2022`

I. STRATĒGISKAIS IETVARŠ

- 1. Latvija 2030.** Valsts attīstībā 4 gadi ir salīdzinoši īss posms, tāpēc, lai Saeima strādātu mērķtiecīgāk, nepieciešams nospraust stratēģiju un mērķus vismaz līdz 2030.gadam.
- 2. Vīzija 2030.** Vīzija: Latvija – vieta, kur pulcējas talanti. Gudra nācija, neatkarīgi no citiem faktoriem, atradīs labākos risinājumus, tāpēc Latvijas nākotne jābalsta zināšanās, kuras pielietos gan privātajā, gan publiskajā sektorā.
- 3. Sasniedzamie galvenie mērķi.** Politika jāveido tā, lai 2030.gadā: 1) Latvijas iedzīvotāju skaits pārstātu mazināties (rādītājs iedzīvotāju skaits 2030 ir +1) un 2) sasniegt Latvijā dzīves līmeni TOP 10 ES (Eurostat dati par pirktspējas paritāti).
- 4. Stratēģija.**
 - 4.1. Vērtības.** Politiskajām organizācijām un sabiedrībai jāvienojas par pamatvērtībām, kuras netiek apšaubītas un pie kurām prioritāri jāstrādā šajos 4 gados: 1) Latvijas kā valsts un latviešu valodas mūžīga pastāvēšana, 2) mērķtiecīga zināšanu un prasmju pilnveidošana, 3) turīgums, jeb fokuss uz ilgtspējīgu Latvijas ekonomisko izaugsmi 4) mērķtiecīgs darbs pie demogrāfiskās krīzes pārvarēšanas.
 - 4.2. Stratēģiskais mērķis.** Jārada priekšnoteikumi, lai Latvija būtu kā magnēts un izaugsmes platforma: 1) zinošiem un izaugsmes iespējas alkstošiem cilvēkiem (veicinot palikšanu Latvijā un atiešanos), 2) eksportējošiem un produktīviem uzņēmumiem.

II. PIEVILCĪGI BIZNESA VIDES NOTEIKUMI

5. **Baltijā lētākās elektrības izmaksas.** Jānodrošina, lai Latvijā 1MWh elektroenerģijas ir mazākas kā vidēji Centrāl un Ziemeļeiropas valstīs. Šajā nolūkā jālikvidē OIK sistēma un jāsamazina sadales un pārvades izmaksas.
6. **Transportēšanas izmaksas.** Jāpanāk, ka transportēšanas izmaksas ir reģionā konkurētspējīgas. Šajā nolūkā akcīzes nodokļa likmei degvielai jābūt zemākajai Baltijā, kā arī jāpārvērtē citas transportēšanas izmaksas.
7. **Piesaistīta pasaules līmeņa banka.** Lai nodrošinātu starptautiskās tirdzniecības biznesu, Latvijai jānodrošina pasaules līmeņa finanšu pakalpojumu nodrošināšana
8. **Komercstrīdiem speciāla ātra tiesa.** Jāizveido specializēta tiesa komercstrīdu izskatīšanai, vienlaikus nodrošinot lietu izskatīšanu Baltijā ātrākos termiņos.
9. **Godīga konkurence.** Jāstiprina Konkurences padomes neatkarība un kapacitāte, kā arī jāpaplašina kompetence, nodrošinot uzraudzību gan privātajā, gan publiskajā sektorā.
10. **Publiskā sektora biznes limitēts.** Jāievēro princips, ka valsts vai pašvaldības nodarbojas ar biznesu tikai šādos gadījumos: a) ja ir tirgus kļūda, b) ja ir stratēģisks aktīvs, c) ja biznes ir preču eksportā. Jāizveido ilgtermiņa redzējums par privātā un publiskā sektora lomām biznesā (veselības aprūpē, izglītībā u.c.).
11. **Baltijā ātrākie būvniecības termiņi.** Jānodrošina būvniecības tiesiskā regulējuma pilnveidošana, lai nodrošinātu Baltijā ātrākos būvniecības ieceru realizēšanas termiņus.
12. **Ēnu ekonomikas ierobežošana.** Jārada motivējoša vide legālam biznesam un strikti jāvēršas pret nodokļu nemaksātājiem un nelikumīgu biznesu.

III. DARBASPĒKA KVALITĀTE, PIEEJAMĪBA UN IZMAKSAS

13. **Baltijā mazākie darbaspēka nodokļi.** Jānodrošina IIN un / vai VSAOI pārskatīšana, lai Latvijā būtu zemākie nodokļi Baltijā. Jāatceļ ienākuma nodokļa likmes progresivitāte. Mazāk atalgoto darbinieku labklājības jautājumu risināt pamatā ar neapliekamā minimuma celšanu.
14. **Minimālās algas un neapliekamā minimuma sasaiste.** Jānosaka minimālās algas un neapliekamā minimuma sasaiste. Vismaz līdz 2020.gada, necelt minimālo darba algu.
15. **Elastīgi un darbaspēka pieejamību veicinoši nodarbinātības noteikumi.** Jānodrošina elastīgāks nodarbinātības regulējums, lai: a) viegli un ātri varētu īstermiņā nodarbināt (ievieš "vaučeru" sistēmu), b) neierobežotu ārvalstu studentu nodarbināšanu, c) atvieglotu mūsdienīgus nodarbinātības veidus, d) vienkāršotu uzturēšanās atļauju saņemšanu d) uzņēmēju apmaksāto A darba nespējas lapu dienu skaits tiktu samazināts līdzvērtīgi pārējām Baltijas valstīm.
16. **Realizēta skolu reforma.** Jārealizē skolu reforma, panākot gan: a) skolu tīkla optimizāciju, b) mācību satura reformu (tai skaitā ieviešot obligātos eksāmenus ķīmijā, fizikā, vai dabas zinātnēs).
17. **Pieejami bērnu dārzi.** Jānodrošina bērnu dārzu pieejamība ar kvalitatīvu saturu.

- 18. Pilnveidota profesionālā un arodizglītība.** Jāpilnveido profesionālā un mūžizglītība, pielāgojot to uzņēmumu vajadzībām.
- 19. Attīstīta apmācību sistēma eksportam.** Jānodrošina, ka izglītības sistēma nodrošina personāla zināšanas un prasmes eksporta tirgu iekarošanai.

IV. VIRZĪBA UZ AUGSTĀKAS PIEVIENOTĀS VĒRTĪBAS PRODUKTIEM

- 20. Izveidota efektīva inovāciju sistēma.** Jāizveido efektīva sistēma, kura nodrošina tiltus: a) starp biznesu un zinātni, b) starp biznesu un izgudrotājiem, c) starp biznesu un dizainu.
- 21. Zinātnē lielāks % komercializācijas jomā.** Jāpanāk, ka zinātnes finansējumā tiek palielināta proporcija pielietojamajai zinātnei.

V. INFRASTRUKTŪRA IZAUGSMEI

- 22. Attīstīti transporta savienojumi.** Jāattīsta ilgtspējīgi transporta savienojumi, nodrošinot ātru un efektīvu pārvietošanos starp 29 reģionāliem centriem. Vienlaikus transporta nozarē jārada pievienotās vērtības pakalpojumi.
- 23. Tehnoloģiju infrastruktūra un digitālā ekonomika.** Jāpanāk, lai Latvijā labākā informācijas tehnoloģiju un sakaru infrastruktūra pasaulē, virzot digitālo risinājumu izmantošanu valsts pārvaldē un biznesā izmaksu samazināšanai un darbību ātruma un ērtības palielināšanai.
- 24. Fokuss uz infrastruktūru ar eksporta potenciālu.** Izvērtējot publiskā sektora būvniecības ieceres, prioritāri jāvirza līdzekļus uz tādām investīcijām, kuras ir ar preču vai pakalpojuma eksporta potenciālu, vai sekmē šādu virzienu.

VI. PIEEJA EKSPORTA TIRGIEM

- 25. Pakalpojumu eksporta koordinācija.** Jākoordinē un kopīgi jākomunicē pakalpojumu eksporta produktus, kurus nodrošina uzņēmēji, valsts un pašvaldība.
- 26. Attīstīta kooperācija eksportam.** Jāveicina uzņēmēju kooperēšanos eksportam.
- 27. Lomu sadale eksporta atbalstā.** Jāsadala lomas eksporta jautājumos starp LIAA, citām valsts iestādēm un uzņēmēju NVO, lai sakoordinētu aktivitātes.
- 28. Lielāka atbalsta kapacitāte ārvalstīs.** Jāceļ kapacitāte atbalsta infrastruktūrai ārvalstīs.
- 29. Augošs augstākās izglītības eksports.** Mērķtiecīgi jāstrādā, lai palielinātu ārvalstu studentu skaitu, integrējot viņus darba tirgū.
- 30. Pastāvīgs finanšu atbalsts eksportam.** Jānodrošina nepārtraukts finansējuma apjoms eksporta tirgu apguves programmām.
- 31. Mērķēts preču eksporta marketings.** Jāizšķiras, par kurām nozarēm attīstīt valsts atbalstītu koordinētu marketingu.
- 32. Ārpolitika.** Jānodrošina uz Latvijas ekonomisko izaugsmi fokusētu ārpolitiku.

VII. MAZA, EFEKTĪVA PUBLISKĀ PĀRVALDE

- 33. Efektīva valsts plānošanas sistēma.** Kardināli jāpilnveido valsts plānošanas sistēma, nosakot ilgtermiņa, vidēja termiņa un īstermiņa prioritātes u pie tām stingri jāturas.
- 34. Efektīvas iestāžu stratēģijas.** Jānodrošina efektīvu iestāžu stratēģiju izstrādāšana (tai skaitā iesaistot sociālos un sadarbības partnerus) un to realizēšana.
- 35. Valsts budžets ar pārpalikumu.** Sākot ar 2020.gadu jānodrošina valsts budžetu ar pārpalikumu, lai mazinātu valsts parāda apjomu.
- 36. Mazāka pārvalde un deregulācija.** Atceļot nevajadzīgās prasības, jāmazina publiskajā pārvaldē strādājošo skaits, lai sasniegtu ES labākos piemērus.
- 37. Atalgojuma sistēmas reforma.** Jāmaina atalgojuma sistēma, panākot, ka būtiska atalgojuma daļa ir definēto mērķu sasniegšana.
- 38. Deleģēšana un PPP, kur iespējams.** Cik iespējams jāattīsta publiskās – privātās partnerības projektus, kā arī jādeleģē valsts pārvaldes uzdevuma deleģēšanu.
- 39. Pašvaldību motivācija piesaistīt biznesu.** Ar likuma grozījumiem jāpanāk, ka pašvaldības ir legāli finansiāli motivētas piesaistīt un noturēt biznesu savai teritorijai. Izvērtēt iespēju daļu UIN novirzīt pašvaldībai, kuras teritorijā uzņēmums strādā. Izvērtēt iespēju pašvaldībai pienākošos IIN daļu novirzīt arī pēc darba vietas. Vienlaikus jāmazina pašvaldību izlīdzināšanas fonda loms.
- 40. Pašvaldību brīvība atbalstīt biznesu.** Jāprecizē normatīvos aktus, ļaujot pašvaldībām pilnu rīcības brīvību realizējot atbalstu uzņēmējiem.
- 41. Sadarbība ar LTRK u.c. biznesa NVO.** Jānodrošina regulārs konsultāciju process ar LTRK un citām biznesa NVO jautājumos, kuri skar tautsaimniecību. Jāpieņem LTRK likums.
- 42. Argumentēti un izvērtēti lēmumi.** Pieņemot normatīvu aktus un politikas dokumentus, kuriem varētu būt nozīmīga ietekme uz tautsaimniecību, rūpīgi jāizanalizē to efekts un ietekme uz nacionālo ekonomiku. Ir nepieciešams veikt novērtējumu, piesaistot neatkarīgus ekspertus, un pirms lēmuma pieņemšanas apspriest ekspertīzes rezultātus ar sociālajiem un sadarbības partneriem (ieskaitot LTRK).
- 43. Atbildība par nepamatotiem lēmumiem.** Jāpanāk, ka uzņēmumiem tiek atlīdzināti valsts un pašvaldības iestāžu radītie zaudējumi, savukārt, iestādēm jāceļ regresa prasības pret atbildīgajiem.
- 44. Valsts uzņēmumu pārvaldība.** Jānodrošina profesionālu un neatkarīgu padomes locekļu nonākšana valsts kapitālsabiedrību padomēs un jāvirza valsts kapitālsabiedrību (izņemot infrastruktūras uzņēmumus, kur peļņa nav pamatmērķis) mazākuma akciju kotēšana biržā, lai piesaistītu papildus resursus attīstībai un uzlabotu korporatīvo pārvaldi.